

Miljönämnden

Sammanträdesdatum

2013-03-13

Plats och tid Egnellska huset, mötesrum Swedenborg, vån 2, kl. 8:30–16:50
Ajournering 12:00-13:15

Beslutande (MP) Richard Holmqvist, ordförande
(S) Sven-Erik Bertell, 1:e vice ordförande
(C) Anna Hägglund, 2:e vice ordförande
(S) Leif Berglund
(V) Monica Lindh
(M) Göran Forsén § 17-18
(M) Birgitta Hiertner
(M) Ana Maria Zorrilla § 19-28

Ej tjänstgörande ersättare (MP) Mats Wiklund (M) Annika Larsson
(M) Ana Maria Zorrilla § 17-18 (C) Magnus Norberg

Övriga deltagare Kristina Harsbo, miljöchef
Gustaf Lif, miljöinspektör § 19-24
Hans Johansson, miljöinspektör § 22-25
Chatarina Andersson, miljöinsp. § 17-26
Pär Karlsson, kommunbiolog § 19-21
Thomas Jågas, miljöinspektör § 17-21
Karin Hansson, sekreterare

Utses att justera Leif Berglund
Justeringsdag 2013-03-18 kl. 09:30
Justerade paragrafer 17-28

Underskrifter

Sekreterare
Karin Hansson
Ordförande
Richard Holmqvist
Justerande
Leif Berglund

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Miljönämnden
Sammanträdesdatum 2013-03-13
Datum när anslaget sätts upp 2013-03-19 Datum när anslaget tas ner
Förvaringsplats för protokollet Miljöförvaltningen
Underskrift
Karin Hansson

Beslutade ärenden

- § 17 Verksamhetsbudget 2014 samt planeringsperiod 2015 - 2016
MNM0009/13
- § 18 Dialog:
Utveckling av miljönämndens arbete med tillsyn
- § 19 Information:
Strategi och kontrollplan 2014-2016 Livsmedelslagen -
Behovsutredning
MNM0348/13
- § 20 Information:
Strategi och tillsynsplan 2014-2016 Miljöbalken - Behovsutredning
MNM0174/13
- § 21 Riktlinjer för skötsel av kommunägd mark
MNM1833/10§ 21
- § 22 Tillsyn Haraldsbogymnasiet inomhusluft och egenkontroll,
Hälsinggården 3:1
MNM0649/12
- § 23 Tillsyn energieffektivisering Lugnet (Ishall), Lugnet 2:4
MNM1074/12
- § 24 Information:
Tillsyn energieffektivisering lokaler 2012
MNM0197/13
- § 25 Information:
Tillsyn projekt tillskottsvatten och avloppsreningsverk 2012
MNM1340/12
- § 26 Information/Rapport:
Tillsynsprojekt enskilda avlopp inom område med hög skyddsnivå
MNM0509/12
- § 27 Information
- § 28 Delegationsärenden
MNM0007/10

§ 17 Verksamhetsbudget 2014 samt planeringsperiod 2015 - 2016

MNM0009/13

Beslut

Miljönämnden beslutar:

1. Miljöchefen får i uppdrag att utifrån de samtal som förts i nämnden lämna in nämndens förslag till budget 2014 – 2016.
2. Miljönämnden tar i övrigt diskussionen och informationen till protokollet.

Miljönämnden ställer sig bakom föreslagen utökning av den ekonomiska ramen samt förordar en timavgift på 1 155 kr för livsmedelskontrollen. Nämnden beslutar även om mål för god hushållning enligt nedan.

Mål för god hushållning:Mål för verksamheten:

1. Andelen aktiviteter med målet helt eller i huvudsak uppfyllt ska öka.
2. Andelen livsmedelsverksamheter i erfarenhetsklass A ska öka
3. Andelen utförd tillsyn i förhållande till behovet ska öka till minst 90%
4. Minst ett särskilt värdefullt naturområde per år ska bli långsiktigt bevarat

Mål för ekonomin:

1. Kostnadstäckningen inom hela tillsyns/kontrollområdet ska vara minst 50 %
2. Kostnadstäckning för objekt som betalar årsavgift ska vara minst 80 %

Mål för kunderna:

1. Index från kundenkäten Insikt ska vara minst >70

Mål för medarbetarna:

(Index från medarbetarenkäten Attityd)

1. Totala medarbetarindexet ska vara minst 75
2. Indexet för "Allmänt" engagerar, nöjd, glädje, trivs med arbetsgivaren ska vara minst 72
3. Indexet för arbetsmiljö och hälsa ska vara minst 64
4. Sjukfrånvaro ska ej överstiga 2,5 %.

Sammanfattning/Bakgrund

Miljönämndens budgetförslag ska lämnas in till ekonomikontoret 15 mars. Vid dagens sammanträde förs diskussion om utformningen av de mål för god ekonomisk hushållning – utifrån aspekterna; verksamhet, ekonomi, kund och medarbetare, som ska presenteras i förslaget. Därutöver diskuteras hur äskandet om utökad ram för genomförandet av naturvårdsprogrammet, som presenterades vid förra sammanträdet, slutligen ska utformas. Även huvudprinciperna i ändring av livsmedelstaxan (anpassning av timavgift till livsmedelslagens krav - revisionsanmärkningen) diskuteras.

Beslutsunderlag

- 2013-03-06 Beslutsförslag Verksamhetsbudget 2014 samt planeringsperioden 2015-2016
 - God ekonomisk hushållning
 - Mall, Verksamhetsbudget 2014
 - Planförutsättningar inför budget 2014-2016
-

Sänds till

Ekonomikontoret

Ajournering 12:00-13:15

**§ 18 Dialog:
Utveckling av miljönämndens arbete med tillsyn****Beslut**

Miljönämnden har tagit dialogen till protokollet.

Sammanfattning

Ordföranden Richard Holmqvist redogör för tidigare tillsynsdiskussioner i vilka inspektörerna beskrivit hur de i stor utsträckning upplever att de av nämnden blir ifrågasatta och granskade snarare än stöttade i sitt arbete. Nämndens ledamöter uttrycker sin förvåning över detta och förklarar att de stöder tillsynsarbetet i full utsträckning.

Miljönämnden diskuterar och klargör betydelsen av tillsyn, vad lagen kräver, hur mycket tillsyn som utförs, hur nämndens ledamöter ska kunna förklara bättre för politiker och andra utanför nämnden och förvaltningen vad rollen som tillsynsmyndighet innebär mm. I grupper diskuterar förtroendevalda och tjänstemän tillsammans vad deras respektive roller i tillsynsarbetet innebär

§ 19 Information:
Strategi och kontrollplan 2014-2016
Livsmedelslagen - Behovsutredning

MNM0348/13

Beslut

Miljönämnden beslutar:

1. Miljönämnden har tagit del av informationen.
2. Inga synpunkter på ändringar har framkommit.

Sammanfattning/Bakgrund

Miljönämnden som kontrollmyndighet ska ha aktuell behovsutredning och kontrollplan. Det är därtill önskvärt att miljönämnden anger hur inriktningen av kontrollen ska vara samt hur prioriteringar bör ske eftersom tillgängliga resurserna inte fyller behovet fullt ut. I detta dokument finns dessa delar samlade.

Miljönämnden antog för första gången denna typ av styrdokument 2011-04-06 avseende åren 2012 – 2014. Det nu presenterade dokumentet utgör en revidering och anpassning till åren 2014 – 2016. Antagande av det nu aktuella dokumentet planeras ske vid nämndens aprilsammanträde.

Beslutsunderlag

- 2013-03-06 Beslutsförslag: Information om förslag till Strategi och kontrollplan 2014-2016 Livsmedelslagen
 - Strategi och tillsynsplan 2014 – 2016 Livsmedelslagen – Behovsutredning, versionen inför nämndens sammanträde 2013-03-13
-

**§ 20 Information:
Strategi och tillsynsplan 2014-2016
Miljöbalken - Behovsutredning**

MNM0174/13

Beslut

Miljönämnden beslutar:

Texten angående Lokaler för vård under avsnitt 4.2.4 ska förtydligas,
i övrigt tas informationen till protokollet.

Sammanfattning/Bakgrund

En tillsynsmyndighet ska ha aktuell behovsutredning och tillsynsplan. Det är därtill önskvärt att miljönämnden anger hur inriktningen av tillsynen ska vara samt hur prioriteringar bör ske eftersom tillgängliga resurserna inte fyller behovet fullt ut. I detta dokument finns dessa delar samlade.

Miljönämnden antog för första gången denna typ av styrdokument 2011-04-06, § 35, avseende åren 2012 – 2014. Det nu presenterade dokumentet utgör en revidering och anpassning till åren 2014 – 2016.

Antagande av det nu aktuella dokumentet planeras ske vid nämndens aprilsammanträde.

Beslutsunderlag

- 2013-03-06 Beslutsförslag: Information om förslag till strategi och tillsynsplan 2014-2016 Miljöbalken
 - Strategi och tillsynsplan 2014 – 2016 Miljöbalken m fl – Behovsutredning, versionen inför nämndens sammanträde 2013-03-13
-

§ 21 Riktlinjer för skötsel av kommunägd mark

MM1833/10

Beslut

Miljönämnden föreslår kommunstyrelsen:

- att anta Skog- och markpolicy för Falu kommun med riktlinjer för skötsel av kommunägd mark daterad 2013-02-21.
- att uppdra åt kommunfastigheter, miljöförvaltningen och trafik- och fritidsförvaltningen att implementera ovan nämnda dokument i verksamheten.
- att uppdra åt kommunfastigheter att vara sammankallande för det fortsatta arbetet.
- att upphäva nu gällande styrdokument *Naturvårdsprogram för kommunägd mark* (2001-10-10).

Bakgrund

Sedan drygt två år pågår det förvaltningsgemensamma projektet *Riktlinjer för skötsel av kommunägd mark*, även kallat markprojektet. Det övergripande syftet med projektet är att få ett gemensamt synsätt på hur Falu kommuns naturmark (skog, åker, äng, mm) ska skötas och utvecklas. Det ska ske genom framskrivning av ett nytt styrdokument som ska gälla för all naturmark. Enligt beslut i kommunstyrelsen (KS0656/10) ska riktlinjerna utgå från ett brett synsätt när det gäller att bevara och utveckla olika värden för kunder/brukare, kulturmiljö och biologisk mångfald. De kommunala styrdokumenterna "*Naturvårdsprogram för kommunägd mark*" (beslutat 2001, bara kommunens mark) och "*Naturvårdsprogram för Falu kommun*" (beslutat 2010, hela kommunens yta) ska ligga till grund för det nya dokumentet.

Projektgruppen, som består av representanter från kommunfastigheter, trafik och fritids-, kultur och ungdoms- samt miljöförvaltningen, har arbetat fram ett förslag till nytt styrdokument som presenterats för projektets styrgrupp. Dokumentet har tagits upp för information vid respektive nämnds/utskotts möten i december 2012 och/eller januari 2013.

Efter ett eventuellt beslut om att anta den nya skog- och markpolicyn kommer dokumentets layout att anpassas till Falu kommuns grafiska profil.

Fortsatt uppdrag

Markprojektet är tänkt att avslutas i och med att skog- och markpolicyn tas upp för beslut i kommunstyrelsen. Enligt förslaget till ny policy ska en markförvaltningsgrupp med tjänstemän från berörda förvaltningar bildas. Gruppen bör få till uppgift att gå igenom planerade skogliga åtgärder så att de belyses utifrån samtliga förvaltningars ansvarsområden.

Markförvaltningsgruppen bör också regelbundet utvärdera genomförda åtgärder som ett led i arbetet att utveckla och förbättra förvaltningen av kommunens skog. Uppdraget att bilda förvaltningsgruppen bör ligga på kommunfastigheter. För att förvaltningen av kommunens mark ska nå uppställda mål är det viktigt att kompetensområdena rekreation/friluftsliv, kulturmiljö och naturvård finns representerade i gruppen.

Markförvaltningsgruppen bör också få i uppdrag att ansvara för de frågor som inte slutförts inom markprojektet. Det innefattar att ta fram ett gemensamt GIS-baserat system för arrenden och avtal samt att titta på i vilken omfattning det behövs skötselplaner för övrig naturmark.

Innan markprojektet definitivt avslutas ska det enligt projektplanen tas fram ett dokument som redovisar projektgruppens samlade syn på *Falu kommuns principer för kommunal markförvaltning*. Under projektets gång har projektgruppen kommit fram till att det innebär en del problem när förvaltningen av kommunens mark är så uppdelad. Projektgruppen har dock inget färdigt förslag till hur markförvaltningen istället skulle kunna vara organiserad. Det bör därför även ingå i den nya markförvaltningsgruppens uppdrag att titta vidare på frågan om hur kommunens markförvaltning kan organiseras på bästa sätt.

Beslutsunderlag

- 2013-02-21 Beslutsförslag, förslag till Skog- och markpolicy för Falu kommun med riktlinjer för skötsel av kommunägd mark (KS0656/10, MNM1833/10, T&F0296/12-12-330)
- Förslag till Skog och markpolicy för Falu kommun

§ 22 Tillsyn Haraldsbogymnasiet inomhusluft och egenkontroll, Hälsinggården 3:1

MNM0649/12

Beslut

Miljönämnden beslutar:

Miljönämnden förelägger Haraldsbogymnasiet (fordons- och transportprogrammet, orgnr. 212000-2221) att:

1. senast 1 september 2015 installera en ny reningsanläggning för lackeringen som ger bättre rening och är resurssnålare än den nuvarande.
2. senast 1 augusti 2013 redovisa hur tillräcklig luftomsättning erhålls i klassrummen 107, 129, 134, 164 och 174.

Beskrivning av ärendet

Miljöförvaltningen inspekterade 2012-09-07 Haraldsbogymnasiets fordons- och transportprogram. Vid besöket framkom följande:

- Reningsanläggningen som används för utbildningen bedöms föråldrad och har en hög energianvändning.
- Lärarna uppgav att ventilationen var bristfällig i vissa utbildningslokaler.
- Det kan förekomma kemikalier i ventilationssystemet p.g.a. nuvarande reningsanläggning.

Miljönämnden beslutade 2012-12-07 att fordons- och transportprogrammet skulle inkomma med åtgärder och handlingsplan senast 2013-02-04. Följande uppgifter inkom 2013-02-01:

- Ventilationen har kartlagts i samtliga lektionssalar i E-huset.
- En handlingsplan för installation av ny reningsanläggning har upprättats. Förhoppningen är att under sommaren 2013 installera ny anläggning.
- En mätning av eventuell förekomst av kemikalier i ventilations-systemet är beställd hos fastighetsägaren, Kommunfastigheter.

Skälen för beslutetInstallation av ny reningsanläggning

I fordons- och transportprogrammets svar finns redovisat ett exempel på reningsanläggning som bedöms kunna uppfylla de krav som finns i miljöbalken och dess förordningar. Verksamhetsutövaren uppger att den angivna reningsanläggningen kostar ca 1,5 miljoner kronor att installera. Anläggningen har en minsta beräknad livslängd på tio år (avskrivningstid).

Fordons- och transportprogrammet redovisar även en "jämförelse av driftkostnader mellan nytt och gammalt system". Nuvarande system har en ungefärlig driftkostnad på 79 000 kr per år inklusive tömning av vatten. Det nya systemet beräknas ha en ungefärlig driftkostnad på 25 000 kr per år. Alltså beräknas en uppskattad besparing på 54 000 kr per år för driftkostnaderna.

Av redovisningen framgår att p.g.a. övertryck i lackeringsboxen trycks isocyanater och lösningsmedel ut i undervisningslokalerna. Isocyanater kan ge kraftig astma. Isocyanater och lösningsmedel kan innebära en olägenhet för människors hälsa. Eleverna och lärarna använder skyddsutrustning, även om slarv kan förekomma, t ex genom att utrustningen används på felaktigt sätt.

Nuvarande anläggning renar luften genom att använda en vattenridå, vilket innebär att stora mängder vatten förbrukas per år och ger upphov till hög energianvändning då vattnet pumpas runt. Det förorenade vattnet klassas och tas om hand som farligt avfall, vilket innebära stora kostnader.

Enligt inlämnade uppgifter har nuvarande anläggning en energikrävande drift med låg verkningsgrad på värmeväxlare. Genom att installera en ny reningsanläggning enligt visat exempel eller motsvarande anläggning kommer torrfilter att installeras, vilket innebär att vattenanvändningen helt upphör. Dessutom är en ny anläggning energieffektivare.

Enligt miljöbalkens 2 kapitlet 3 § ska skyddsåtgärder vidtas för att förebygga, förhindra eller motverka olägenhet för människors hälsa. Genom att installera en ny reningsanläggning med bättre rening och funktion, minskar risken för olägenheter för människors hälsa.

Enligt miljöbalkens 2 kapitlet 5 § ska den som bedriver en verksamhet hushålla med råvaror och energi. En ny anläggning använder mindre mängd energi och vattenanvändningen upphör helt.

Med utgångspunkt från detta bedömer miljönämnden att det är skäligt att förelägga Haraldsbogymnasiet att installera en ny reningsanläggning för lackeringen.

Ventilation

Fordons- och transportprogrammet har redovisat luftflöde för klassrummen i E-huset. Totalt har ventilationen i sex klassrum mäts, de sex klassrummen är: 106, 107, 129, 134, 164 och 174. I samtliga klassrum är tilluftsflödet lägre än det ursprungligen beräknade värdet på 400 m³ per timme. Tilluftsflödena varierar mellan 244 till 363 m³ per timme.

Miljönämnden utgår här från Socialstyrelsens allmänna råd om tillsyn enligt miljöbalken – ventilation (SOSFS 1999:25) i sin bedömning. De allmänna råden säger följande:

"Vid bedömningen av om bristande luftkvalitet i bostäder och lokaler för allmänna ändamål innebär olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken bör följande riktvärden vara vägledande.

I skolor och lokaler för barnomsorg bör uteluftsflödet inte understiga ca 7 l/s per person vid stillasittande sysselsättning. Ett tillägg på minst 0,35 l/s per m² golvarea bör göras så att hänsyn också tas till föroreningar från andra källor än människor. Om koldioxidhalten i ett rum vid normal användning regelmässigt överstiger 1 000 parts per million (ppm), bör detta ses som en indikation på att ventilationen inte är tillfredsställande."

En ungefärlig beräkning där man utgår från att uteluftsflödet (uteluft = luft i eller från det fria) inte bör understiga 7 liter per sekund och person vid stillasittande sysselsättning, innebär om luftflödet är 400 m³ per timme, att är utbildningslokalerna är anpassade för max ca 16 personer samtidigt.

Klassrummens nuvarande ventilation tillåter dock att färre än 16 personer vistas i klassrummen samtidigt. Vid dessa beräkningar har hänsyn inte tagit till det tillägg på minst 0,35 liter per sekund som bör göras, då klassrummens golvarea är okänd.

Verksamhetsutövaren ska anpassa ventilationen till det antal personer som vistas i lokalen. Detta kan ske antingen genom att antalet personer i klassrummen anpassas till uppmätt tilluftsflödet eller att ventilationen ökas efter det behov som finns för aktuell utbildning.

För att undvika olägenheter på människors hälsa är det miljönämndens bedömning att klassrummen inte kan användas på ett sådant sätt att fler personer än vad det aktuella luftflödet tillåter vistas där samtidigt.

Undersöka eventuell förekomst av kemikalier i ventilationssystemet

Miljönämnden har tidigare bedömt, se miljönämndens beslut 2012-12-07, att fordons- och transportprogrammet behöver undersöka om det förekommer kemikalier i ventilationssystemet för lackeringsboxen som kan innebära en olägenhet för människors hälsa. Detta krav kvarstår fortfarande.

Miljönämnden

Sammanträdesdatum

2013-03-13

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Miljöbalken

2 kap 3,5 och 7 §§

26 kap 9 och 19 §§

Beslutsunderlag

- 2013-02-25 Beslutsförslag
- Miljönämndens beslut, 2012-12-07
- Haraldsboskolan fordons- och transportprogrammets svar på -
miljönämndens beslut, 2013-02-01
- Luftflödesprotokoll
- Åtgärdsförslag 2009-1242
- Driftkostnader lackering

Sänds till

Haraldsbogymnasiet

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande:

§ 23 Tillsyn energieffektivisering Lugnet (Ishall), Lugnet 2:4

MNM1074/12

Beslut

Miljönämnden beslutar att meddela trafik- och fritidsnämnden följande:

- Trafik- och fritidsförvaltningen har på ett tillfredsställande sätt inkommit med uppgifter i enlighet med punkt 7 i föreläggandet (§ 97, Miljönämndens protokoll 2012-12-19).
- Den beräknade total mängd köpt energi får anses uppfylla vad som är rimligt att kräva utifrån miljöbalkens krav på bästa teknik och hushållning med energi.
- Miljönämnden förutsätter att ishallen kommer att byggas på sådant sätt att ishallens verkliga energianvändning inte överstiger redovisad beräknad total mängd köpt energi.
- Med utgångspunkt från inlämnade uppgifter finns förutsättningar att ha sådan uppföljning av energianvändningen så att ett framgångsrikt energieffektiviseringsarbete kan ske vid framtida drift.
- Ishallens energianvändning kommer att följas upp vid kommande tillsyn.

Monica Lindh (V) reserverar sig skriftligen mot beslutet.

Beslutsgång

Monica Lindh (V) yrkar på att ärendet ska återremitteras.

Ordföranden frågar nämnden om ärendet ska återremitteras eller om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden finner en majoritet för att ärendet ska avgöras under dagens sammanträde.

Nämnden beslutar enligt ursprungligt förslag.

Beskrivning av ärendet

Detta ärende har sitt ursprung i tillsyn som miljöförvaltningen genomfört på Lugnet dels 2008 och dels 2012. Ärendets bakgrund framgår mer detaljerat av bilaga.

Miljönämnden beslutade 2012-12-19 (§ 97) att trafik- och fritidsnämnden skulle komma in med uppgifter för att miljönämnden ska få underlag för att

bedöma om miljöbalkens krav på bästa teknik och hushållning med energi har förutsättningar för att uppfyllas. Föreläggandet omfattade 2 redovisningstillfällen av olika uppgifter. Detta beslut avser punkt 7.

Punkt 7 handlade om att trafik- och fritidsnämnden skulle redovisa beräknad total köpt mängd energi per år för den nya ishallen samt beräknad energianvändning i kWh/m². Trafik- och fritidsnämnden inkom med en redovisning av ovan nämnda uppgifter 2013-02-12. I redovisning framgår följande:

Beräknad total mängd köpt energi är 1235 MWh/år. Varav 658 MWh/år är för ishockeyhallen och 576 MWh/år är för curlinghallen.

Beräknad total mängd köpt energi per kvadratmeter/år är 165 kWh. Ishallens totala area är 7504 m².

Skälen för beslutet

Trafik- och fritidsnämnden har skriftligen redovisat svar avseende de uppgifter som den nu aktuella delen av föreläggandet omfattade. Med utgångspunkt från de inkomna uppgifterna bedömer miljöförvaltningen att den redovisade mängden för **beräknad** total köpt energi per år och **beräknad** total mängd köpt energi per kvadratmeter/år uppfyller vad som är rimligt att kräva utifrån miljöbalkens krav på bästa teknik och hushållning med energi.

Miljöförvaltningen bedömer att ishallen ska konstrueras på sådant sätt att ishallens verkliga energianvändning inte överstiger redovisad **beräknad** total mängd köpt energi. Ishallens drift bör ske på sådant sätt att energianvändningen blir så låg som möjligt. Miljöförvaltningen bedömer att det ska finnas möjligheter till uppföljning av energianvändning i ishallen. Trafik- och fritidsnämnden bör fortlöpande se över den egna verksamheten för att ständigt arbeta mot att minska energianvändningen i samband med kommande drift.

Miljöförvaltningen har i sin bedömning gjort en avvägning av de redovisade uppgifterna i jämförelse mot tidigare framtaget material inom området. Den genomsnittliga energianvändningen för ishallar i Sverige är 1000 MWh/år, det bedöms att det går att spara upptill 35 % av energianvändningen i ishallar. Om man ser till Lugnets ishockeyhalls egen energianvändning som beräknas ligga på 658 MWh/år framgår att det är ca 35 % mindre energianvändning jämfört med genomsnittliga ishallar.

Miljönämnden

Sammanträdesdatum

2013-03-13

Lugnets ishall består även av en curlinghall, som bedöms använda 576 MWh/år. Lugnets ishall total area uppges vara 7 504 m² vilket motsvarar strax över två normalstora ishallar.

Med avseende på Lugnets ishalls totala mängd köpt energi och area kan man redovisa låg mängd energi per m². Den genomsnittliga ishallen i Sverige förbrukar 285 kWh/m² per år vilket kan jämföras mot det **beräknade** värdet på 165 kWh/m² per år som redovisas för Lugnets ishall.

Detta innebär en lägre energianvändning med ca 43 % för Lugnets ishall jämfört mot den genomsnittliga energianvändningen i ishallar.

Sammanfattningsvis innebär detta att den planerade ishallen beräknas vara utformad på sådant sätt att det ger förutsättningar för att bedriva verksamhet med låg energianvändning och möjligheter att bedriva framgångsrikt energieffektiviseringsarbete i samband med framtida drift. Ishallens energianvändning kommer att följas upp via tillsyn.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Miljöbalken

2 kap § 2

2 kap § 3

2 kap § 5

2 kap § 7

Beslutsunderlag

- Trafik- och fritidsnämndens svar daterat 2013-02-07 (Indata Energiberäkning Lugnet samt Resultat Energiberäkning Lugnet)
- Miljönämndens protokoll § 4 (2013-01-06)
- Trafik- och fritidsnämndens svar daterat 2013-01-11
- Miljönämndens protokoll § 97 (2012-12-19)
- Ärendebakgrund till miljönämndens beslut 2012-11-21
- Miljönämndens protokoll § 87 (2012-11-21)
- Trafik- och fritidsnämndens svar daterat 2012-12-10
- Miljöförvaltningens minnesanteckningar från mötet 6 december 2012
- Inspektionsrapport – Inspektion av energieffektivisering Lugnet isstadion, Lugnet 2:4
- Köpt energi för publikhall B ishallar i Sverige.

Sänds till

Trafik- och fritidsnämnden
LUFAB

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande:

MN 2013-03-13

Bilaga 8 23/13

Ang. ärende på Miljönämnds möte 2013-03-13
"Yttrande med anledning av inlämnade
uppgifter om energianvändningen i Lugnets
ishall".

Undertecknad reserverar sig mot
beslutet.

Jag hade yrkat på återremiss med
tanke på oklarheter efter nyinkomna
uppgifter.

2013-03-13.

Monica Lindh

MONICA LINDH
ordinarie ledamot
för Vänsterpartiet

**§ 24 Information:
Tillsyn energieffektivisering lokaler 2012**

MNM0197/13

Beslut

Miljönämnden beslutar:

Miljönämnden har tagit del av informationen.

Bakgrund

Miljöförvaltningen har under 2012 deltagit i ett miljötillsynsprojekt inriktat mot energi för kommunerna i Dalarna samt Fagersta och Norberg. Projektet var inriktat mot energieffektivisering i idrottsanläggningar och handelslokaler.

Syftet med aktiviteten var att granska sex olika lokalers och idrottsanläggningars eget arbete med energieffektivisering. Samt vid behov begära in energikartläggning om det bedömdes nödvändigt.

Miljöförvaltningen bedömer att fem av sex av de besökta verksamheterna kunde visa på god kunskap och hade vidtagit åtgärder för energieffektivisering. Objekten som blev tillsynade var större verksamheter.

En verksamhet visade på bristfällig kunskap och kunde inte redovisa energieffektiviserande åtgärder för en kommande ombyggnation. Miljöförvaltningen har gått vidare med detta ärende.

Miljöförvaltningen bedömer att det går att påverka genom energitillsyn och att det är en viktig del till att bidra till att minska energianvändningen bland verksamheter. Tillsynen bedöms kunna bli effektivare om den riktas mot mindre företag. Då mindre företag kan sakna den kunskap och resurser som större verksamheter har för att kunna vidta energieffektiviserande åtgärder.

Beslutsunderlag

2013-02-14 Förslag till beslut

§ 25 Information:
Tillsyn projekt tillskottsvatten och avloppsreningsverk 2012

MNM1340/12

Beslut

Miljönämnden har tagit del av informationen.

Bakgrund

Miljökontoren (eller motsvarande) i ett antal av Dalarnas kommuner genomför med början 2013, ett projekt avseende tillskottsvatten¹ i avloppsledningsnäten.

Behovet av ett tillsynsprojekt med inriktning på tillskottsvatten bedöms vara nödvändigt. Konsekvenserna av stort inflöde i ledningsnätet är flera, bl.a. ökad energiförbrukning, ökad kemikalieförbrukning, ökade utsläpp från bräddningspunkter och avloppsreningsverk, risker vid kraftig nederbörd samt för vissa områden inläckage av tungmetaller med förhöjda metallhalter i slam som följd.

Projektet ligger i linje med åtgärder enligt Dalarnas miljömål, de nationella miljömålen "Giftfri miljö" och "Minskad övergödning" samt krav enligt "Vattendirektivet".

Miljökontoret (eller motsvarande) har genom remissversionen av Dalarnas miljömål, uppmärksammat att även Dala VA och VA-huvudmännen har identifierat behovet av att upprätta saneringsplaner. Enligt förslag i åtgärdsprogrammet ska upprättande av saneringsplan för VA-ledningsnät inom de problemområden som identifierats i varje kommun påbörjas senast 2015.

Projektet

Syftet med projektet är att minska mängden tillskottsvatten till ledningsnät och avloppsreningsverk och därigenom bl.a. uppnå:

- minskad energiförbrukning
- minskad kemikalieförbrukning
- minskade utsläpp från bräddningspunkter och avloppsreningsverk
- minskade risker vid kraftig nederbörd
- samt för vissa områden minskat inläckage av tungmetaller.

¹ Tillskottsvatten kan t.ex. vara dagvatten, dräneringsvatten, inläckande å- och sjövattnen eller dricksvatten.

Miljönämnden

Sammanträdesdatum

2013-03-13

Projektgruppen har som ambition att tillsynsprojektet ska medföra att de upprättade saneringsplanerna håller hög kvalitet, vilket förutsätter en samlad bild av problematiken/problemtyper i avloppsledningsnäten samt en god analys av delsträckor/delområden och ett gott underlag med genomförda inventeringar (mätningar/beräkningar).

Ev. prioriteringar, åtgärdsförslag och uppnåeliga resultat bör utgå ifrån en kostnad/nyttoanalys, utifrån både såväl samhälls- och företagsekonomiska aspekter som miljöaspekter. Inte minst bör en tidsplan för åtgärder ingå.

Miljönämnden (eller motsvarande) har som ambition att under **senast juni 2013** fatta beslut om att verksamhetsutövaren ska upprätta saneringsplan inom en viss tid.

Övrigt

Vid frågor eller synpunkter kontakta gärna Miljökontoret (eller motsvarande) senast den 1 april 2013.

Beslutsunderlag

2013-02-18 Beslutsförslag, Information angående länsprojekt om Tillskottsvatten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande:

§ 26 Information/Rapport om tillsynsprojekt enskilda avlopp inom område med hög skyddsnivå

MNM0509/12

Beslut

Miljönämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har inom 2012 års verksamhetsplanen bedrivit tillsyn av enskilda avloppsanläggningar inom Lilla Aspans, Lilla Vällans och Liljans avrinningsområde. Inom Lilla Aspans och Lilla Vällans avrinningsområden gäller hög skyddsnivå för både miljö- och hälsoskydd och i Liljans avrinningsområde normal skyddsnivå för både miljö- och hälsoskydd.

Tillsynen omfattade 99 fastigheter. I de fall fastighetsägarna meddelade att indraget vatten saknas plockades de bort. Kvar blev då att utföra inspektion på 74 enskilda avloppsanläggningar. Av dessa hade ungefär hälften (47 %) bristfälliga avloppsanläggningar som ledde till att ett beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten till befintlig anläggning skrevs. Förbuden börjar gälla den 30 november 2014.

De avloppsanläggningar som inte fick ett beslut om förbud fick en inspektionsrapport med informationen att utifrån status på avloppsanläggningen vid inspektionstillfället samt den nuvarande belastningen är det miljöförvaltningens bedömning att avloppsanläggningen inte behöver åtgärdas i dagsläget.

Alla fastigheter som hade enskilda avloppsanläggningar där vi utförde inspektion fick en debiterad avgift på 1 timme.

Beslutsunderlag

- 2013-02-11 Beslutsförslag, Information om tillsyn enskilda avloppsanläggningar inom Lilla Aspans, Lilla Vällans och Liljans avrinningsområden
 - 2013-02-11 Rapport om tillsyn enskilda avlopp inom Lilla Aspans, Lilla Vällans och Liljans avrinningsområden
-

§ 27 Information**Beslut**

Miljönämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Miljönämnden får information om:

- Aktuell verksamhetsplan
- Kurser och konferenser

Miljönämndens sammanträde i maj flyttas till 13/5 kl. 13:00, mötesrum Boman, våning 4.

Beslut

Miljönämnden utser deltagare vid kurser och konferenser enligt följande:

FAH kommunerna och miljö
18-19 maj, Stockholm

Anna Hägglund

§ 28 Delegationsärenden

MNM0007/10

Beslut

Miljönämnden lägger redovisningen av delegationsärenden till protokollet.

- MNM0038/13 Yttrande: Ingen erinran
MNM0045/13 Yttrande till BN avstyrker förhandsbesekd
MNM0047/13 Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM0055/13 Beslut om registrering för livsmedelsanläggning som storhushåll (pizzeria)
MNM0073/13 Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM0090/13 Beslut 2013-01-30 om tillsynsavgift
MNM0092/13 Beslut om registrering för matservering som motagnings och serverigskök
MNM0095/13 Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM0106/12 Beslut om avgift
MNM0393/12 Beslut om avgift 2013-01-04
MNM0407/12 Beslut om avgift 2013-01-04
MNM0407/12 Beslut om förbud 2013-01-04
MNM0414/12 Beslut om avgift 2013-01-08
MNM0414/12 Beslut om förbud 2013-01-08
MNM0417/12 Beslut om avgift 2013-01-29
MNM0424/12 Beslut om avgift 2013-01-29
MNM0443/12 Beslut om avgift 2013-01-28
MNM0451/12 Beslut om förbud 2013-01-10
MNM0451/12 Beslut om avgift 2013-01-10
MNM0454/12 Beslut om förbud 2013-01-29
MNM0454/12 Beslut om avgift 2013-01-29
MNM0460/12 Beslut om förbud 2013-01-10
MNM0460/12 Beslut om avgift 2013-01-10
MNM0460/12 Beslut om förbud 2013-01-28
MNM0477/12 Beslut om förbud 2013-01-07
MNM0477/12 Beslut om avgift 2013-01-07
MNM0479/12 Beslut om avgift 2013-01-08
MNM0479/12 Beslut om förbud 2013-01-08
MNM0482/12 Beslut om förbud 2013-01-07
MNM0482/12 Beslut om avgift 2013-01-07
MNM0488/12 Beslut om avgift 2013-01-07
MNM0488/12 Beslut om förbud 2013-01-07
MNM0493/12 Beslut om avgift 2013-01-24
MNM0493/12 Beslut om utsläppsförbud 2013-01-24

MiljönämndenSammanträdesdatum
2013-03-13

MNM0510/12	Beslut om förnyat tillstånd 2013-01-10
MNM0734/12	Beslut om avgift 2013-01-28 och mottagningsbevis
MNM0737/12	Beslut om avgift 2013-01-28 och mottagningsbevis
MNM0739/12	Beslut om avgift 2013-01-29 och mottagningsbevis
MNM0741/12	Beslut om avgift 2013-01-28 och mottagningsbevis
MNM0742/12	Beslut om avgift 2013-01-30 och mottagningsbevis
MNM0743/12	Beslut om avgift 2013-01-31 och mottagningsbevis
MNM0937/12	Beslut om avgift 2013-01-11
MNM0947/12	Yttrande till SBK tillstyrker förhandsbesked 2013-01-15
MNM1056/12	Beslut om kontrollavgift 2012-12-27
MNM1207/12	Beslut att inkomma med åtgärdsplan 2012-01-21
MNM1209/12	Beslut om att inkomma med rutin 2012-01-21
MNM1407/10	Beslut om avgift
MNM1407/10	Nytt beslut om avgift
MNM1439/12	Tillstånd 2013-01-29 för reningsverk dim. för 5 hushåll
MNM1507/12	Beslut om avgift
MNM1507/12	Beslut om avgift
MNM1550/12	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM1594/12	Yttrande till Vattenfall inga synpunkter på ny sträckning av kraftledning
MNM1605/12	Beslut om föreslagna åtgärder
MNM1638/12	Tillstånd 2013-01-02 WC +BDT till tät markbädd
MNM1659/12	Yttrande till BN strandskyddsdispens avstyrks
MNM1681/12	Beslut om föreläggande om märkning av förpackade matlådor till försäljning
MNM1751/12	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM1821/12	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM1822/12	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM1826/12	Yttrande till SBK Dammen 7:1 tillstyrker nybyggnation av enbostadshus
MNM1832/12	Beslut om avgift för extra kontroll
MNM1833/12	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM1836/12	Årlig tillsynsavgift för miljötillsynen
MNM1837/12	Årlig tillsynsavgift för miljötillsynen
MNM1853/12	Beslut 2013-01-10 om tillsynsavgift
MNM1871/12	Beslut om förlängt slamtömningsintervall 2013-01-15
MNM2582/11	Beslut 2013-02-15 att klagomål inte föranleder åtgärd
MNM2797/11	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM2798/11	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM2799/11	Beslut om tilldelad kontrolltid
MNM2800/11	Beslut om tilldelad kontrolltid

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande:

